

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A mire nincsen pénz.

Pécs, 1901. február 22.

Wlassics miniszter dicséri magamagát, dicsérik a honatyák is, hogy mennyire fejleszti a magyar közoktatásügyet, egyremásra állítja az új népiskolákat s figyelme kiterjed az ország legrejtettebb zugába is. De azért még távol állunk attól, hogy Magyarország népnevelés tekintetében egy sorban legyen emlithető Európa kulturálamaival.

Mert ha jó népiskolákat akarunk, nemcsak azok számát kell szaporítanunk, hanem azok színvonalát is illik emelnünk. De hát hogyan kívánhassunk magas színvonalon álló iskolát, mikor azok zömében hajdufizetéssel ellátott tanerőket alkalmazunk, a mi valóságos szegényfoltja a magyar közoktatásügynek.

A közszolgálat összes ágaiban gombamódra szaporítottuk az alkalmazottak számát s javadalmazásuknál tekintettel voltunk a változott idők követelményeire. Igaz, hogy az alsóbbrendű tisztviselők fizetései elég nyomoruságosan vannak megállapítva, de ez létminimum, a mely mellett élni — bár szűkösen — lehet, biztosítva van mindenütt, csak a néptanítóknál nincsen.

A néptanítóknak még most is csak a távol jövő lenge ködében föltűnedező álomkép gyanánt lebeg szeme előtt az a 600 frtos létminimum, a mely a közszolgálat egyéb ágaiban már rég meghaladott

álláspont. Pedig azt csak nem vonhatja senki kétségbe, hogy a mai viszonyok között valóságos finanszeninek kell lenni az értelmi-éghöz tartozó azon embernek, aki évi 600 frttal fedezni akarja összes szükségleteit és Magyarország törvényhozó testületében mégis bukással végződött az a küzdelem, amely ezt a nyomoruságos minimumot akarta biztosítani a néptanítóknak, a nemzet e napszamosainak, a kiknek munkájától függ a nemzet jövője, az állam megszilárdulása és felvirágzása.

De hát ki tehet róla, hogy a pénzügyminiszter által ridegen bangoztatott: „nincs pénz” éppen csak néptanítóinkkal szemben érvényesül a maga egész könyörtelenségében. Fizetésrendezés folyik az egész vonalon, fölemelték a katonatisztek fizetését is milliókra rugó pénztári födslegket harácsolnak össze adóban évente, de a mikor arra kerül a sor, hogy a néptanítóknak biztosítjuk a 600 frtos nyomoruságos létminimumot: akkor ez hajóörést szenved azon a hivány ürügyön, hogy erre nincs pénz.

Hát ha van valami az állami életben, akkor a népnevelés az első sorban, a melyre *pénznek lennie kell*, bárhonnét teremtsék is azt elő mert a népnek ma már még a falat kenyérnél is nagyobb szüksége van az elemi oktatásra. Pedig míg a tanítói fizetések jó részben olyan szegényletes mértékben lesznek osztogatva, mint most, hasztalan álmodozunk általáno-

san kötelező elemi iskoláztatásról. Hasztalanul büszkékedünk azzal a statisztikával, a mely népiskoláink folyton növekvő számával dicsekszik, mikor ezeknek az iskoláknak egy nevezetes része nem képes tanítót fogni, aki elszánná rá magát, hogy a pedagogia mellett még Succi tudományából, a műköplalásból is szerezzon diplomát.

Kit ne töltene el mélységes szomorúsággal az a jelentés, amelyet a tanfelügyelő terjesztett legutóbb a megyei közgazgatási bizottság elé s a mely arról számol be, hogy *Baranyavármegye területén tizenhét népiskolában szünetel a tanítás tanítóhiány miatt*. A községek nem tudják betölteni a megüresedett tanítói állásokat, mert nem jelentkeznek pályázók a silány javadalmazású tanítóságra.

És ez abban a korban történik, mikor egy-egy irnoki, vagy dijnoki állásra tömegesen török magukat a pályázók s megmozgatnak eget-földet, hogy valahogy bejussanak a hivatalba. Hja! Ott megvan legalább a hatszáz forint kezdő fizetésük, a mely idő folytán s hasznavehetőségükhöz mérten biztosan emelkedik is.

Nem így a tanítósnál. Ott az állam nem biztosít 600 frtos létminimumot, mert nem lehetne akkor a zárószámadásokban brillirozni annyi millió bevételi födsleggel, ha a szegény községek iskoláinál a földhöz ragadt lakosság által nyújtható tanítói javadalmazást az állam-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

DALOK.

I.

Őszi tájnak hervadt virágja,
Fájó könyvem hull le reája . . .
Nekem is volt egy virágom,
Olyan nem volt e világon . . .
De elhervadt s lehullt sirjába.

Temetőben van egy sirhalom,
Oda jarok minden alkonyon.
Szomorú fűz a fejfája,
Szellő jár zokogni rája,
Az is Téged sirat, angyalom.

II.

Tavaszi nap ragyogása,
Barna kis lány mosolygása . . .
Kikeletkor bimbó pattan,
Mosolyára szívem dobban.

Ha rám veted szép szemedet,
Lángra lobbantod szívemet,
Se éjjelem, se nappalom . . .
Mért is szeretlek oly nagyon?!

Csank Nep. János.

Kérőben.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —
Irtá: Tihanyi Károly.

Rengeteg pénzembe került az idei farsang. Hitelezőim lehorasztott fővel ülnek a kávéházak ablakainál, azzal foglalkozva, hogy kitekintenek az utcára. Ezt azért cselekszik, mivel azzal vigasztaltam őket, hogy majd meglátják, milyen hamar fizetek nekik; nem most, hanem hiszen meglátják. Azóta oly mohók a látásra

Emmat imádom. Azt az axiómát dobom a világra, hogy a fekete, barna, meg szőke nők szépek, ha szépek, hanem a vörös, meg az őszhajú nő, ha szép, az már isteni szépség. Megvalloim hát, hogy Emma vöröshajú. Az inkak aránya nem csilloghatott oly csábosan Pizzarró rabló zsebrakjai felé, mint Emma haja a bálterem vilámkörtei alatt. Vakítóan fehér hattyunyaka s az a kis darabka födetlen kebel, az a bódító ajár, mely imádoztalakja körüli képződött, rabjává tett. Mióta bemutatattam neki, azóta saját beismerése szerint én vagyok legjobb barátja. Néha-néha elpirult, ha úgy szőrméntén szerelemről, boldog jövőről beszéltem neki s ha jól megtáncoltattam, olyan hálás pillantásokkal jutalmazott, hogy örömben akár az első elem kerülő hitelezőimöt pumpoltam volna vagy husz koronát.

E hét elején történt. Mert tessék tudomásul venni, hogy valami történt. Tehát a hét elején és a Tyukszemtapaszgyár alkalmazottjai olvasóköre által rendezett táncestélyen történt, hogy olyannyira erőt vett rajtam az imádat, hogy az első négyes alatt, az édes kényszernek engedve, nyilatkoztam.

— Colonne! tört ki a rendező rekedt gégejéből.

— Emma nagysám, ugy-e nem haragszik rám?

— Na, lehet is magára haragudni, maga pojáca.

— Ezer köszönet, drága kisasszony; ez ad erőt, bátorságot, hogy egy életbevágó kérdést előzetesen kegyeddel megbeszéljek. Lásna nagysám, én eltarthatok egy szerényigényű asszonyt . . .

— Mi az ördög? Akkor maga jó pártit!

— Kezeit csókolom, köszönöm; nekem dolgos, takarékos, szerény kis feleség kell . . . drága kisasszony, kegyed tulboldoggá tette, ha annyira becsülne . . . ha otthon kedves szüleit előkészítené, mert hát mi tagadás benne, én holnap kérőként óhajtanék nagybecsű családjá előtt megjelenni.

— Legyen nyugodt, kedves Dugonics ur, én becsülöm, tiszteltem önt s mi tőlem telik, szívesen elkövetek mindent; csak jöjjön bátran holnap délelőtt féltizenkettőkor . . . azt hiszem, remélhet.

nak a 600 frtos minimumra kellene ki-egészítenie.

Mert nálunk az a fő, hogy nagy szá-mokkal brillirozhassunk. Még a népoktatás terén is sikerült a szakminiszternek nevezetes összegeket kisorsítani a statisztikai javításra. A meglevő iskolák nyomorognak ugyan, le első sorban nem ezek nyomorúságának megszüntetésére gondolt a miniszter, hanem új állami népiskolákat létesít, mert az sokkal tetszetősebben veszi ki magát a statisztikában, ha kimutathatja, hogy ennyi meg ennyi új iskolát létesített mintha csak azt jelenthetné, hogy a már meglevőket erősítette intenzívebb segítséssel.

Igy persze a szegény iskolák nyomorúsága még kirivóbbá válik, mert a tanítók a jobb javadalmazású új iskolákba törekedvén bejutni, nem marad elég diploma munkopláló a leszállított létminimumot nyújtó iskolák számára s így azokat sorra be kell csukni.

Vármegyénkben is ezért kell 1200 iskolaköteles gyermeknek iskoláztatás nélkül felnőnie, mert az ő iskolájuk szaporítja a statisztikai számot tanító nélkül is; a pénz, a melylyel tanítót is lehetne beléjük szerezni, kell Wlassicsnak új iskolákra, mert csak az iskolák szaporodó száma mutatja oktatásügyünk virágzását.

* **Városi közgyűlés.** Pécs sz. kir. város köztörvényhatósági bizottsága február hó 25-én (hétfőn) délelőtt kilenc órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Polgármesteri jelentés. 2. A város diszpolgárainak, báró *Fejérváry Géza* honv. miniszternek, ugy *Percel Miklós* és *Kardos Kálmán* ny. főispánoknak az ujévi üdvözlésre adott köszönő válasza. 3. A belügyminiszterium 95081/III. sz. leirata az 1899. évi házi pénztári *zárszámadás jóváhagyása* érdemében. 4. Belügyminiszteri rendelet az 1901. évi házi pénztári, nyugdíj- és *Ferenc József* vízmű-alap *költségvetések jóváhagyása* tárgyában. 5. Belügyminiszteri rendelet a *közkórházi orvosi és kezelőszemélyzet* fizetésrendezése tárgyában és ennek kapcsán tanácsi előterjesztés. 6.

Belügyminiszteri rendelet a pécsi közkórház *gazd. ügyvitelének szabályozása, felszerelése* stb. tárgyában. 7. Belügyminiszteri rendelet a *vízvezeték gondozása* tárgyában hozott közgy. határozatra és tanácsi előterjesztés. 8. Belügyminiszteri rendelet a *szigetkülvárosi iskola* építési költségének fedezésére vonatkozólag hozott közgyűlési határozatnak jóváhagyása tárgyában.

9. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete a *Pécsről Siklós irányában Dolnji-Miholjacig vezetendő h. é. vasut ügyében*. 10. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete a *pályaudvar költségeihez* megszavazott 84 ezer forint megfizetése iránt s ezzel kapcsolatban a jogügyi szakbizottság és tanács véleményes javaslata. 11. Pénzügyminiszter válasza Pécs szab. kir. város közönségének a *hasai bortermelők* részére az általuk termelt bor egy bizonyos részének adómentessé tétele iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratára. 12. A pénzügyminiszter leirata a *boritaladó leszállítása* iránt a képviselőházhoz intézett felirat tárgyában. 13. A honvédelmi m. kir. miniszternek rendelete a *lőportorony* körüli területnek a város közönsége részére történt átengedése tárgyában. 14. *Ráth Mátyásnak* a közig. bizottságban viselt tagságról való leköszönése folytán megüresedett tagsági helynek *választás útján* való betöltése. 15. Tanácsi előterjesztés a *Farkas István*-féle tanítói ösztöndíjat adományozó bizottság megalakítása iránt. 16. A távollévő és teljesen ismeretlen állítás-köteleseket *puhatoló* bizottság megalakítása. 17. Tanácsi előterjesztés a pénzügyi és javadalmi bizottságban *Dragonescu Dömjén* kir. tanácsos b. tagnak leköszönése folytán megüresedett 1—1 tagsági helynek betöltése érdemében.

18. Az *iktatói irnoki állás választás* útján való betöltése. 19. Tanácsi előterjesztés a *a posta és távirtdapalota* részére szükségelt terület átengedése tárgyában. 20. A megyéspüspök átírata a *budai külvárosi egyház* látogatási okmány revíziója tárgyában. 21. Jogügyi bizottsági és tanácsi előterjesztés néhai *Zsolnay Vilmos* örököse ellen keramit burkolatok helyreállítása iránt indítandó per tárgyában. 22. Tanácsi előterjesztés az *Indóház-ut* kiépítése tárgyában és kapcsolatosan az *Indóház-utcai lakosok* kérelme, hogy a kiépítés aszfalttal eszközöltessék. 23. Tanácsi előterjesztés a *budai külvárosi apátplébános* lakásába a villamvilágítás berendezése tárgyában. 24. Tanácsi előterjesztés a városház

— Nagysád, fogadja örök hálám legedesebb ki . . .

— Ugyan ne járjon a pampulája, még utóbb is elrontja ezt a figurát. Hanem mondja csak, Dugonics ur, miféle állása van magának?

— Irattárnoka vagyok a »Kis mértékben sör és borral kereskedők nyugdíj intézetének.«

— Fizetése? — kérde az aranyos leány.

— Kétezer korona fizetés, szabad lakás, világítás és fűtés.

— Hisz ez pompás — kacagott a leány, akkor felhatalmazom arra, hogy a jeggyűrűket is elhozhasa magával.

— Eté! kialtotta a négyes-rendező ur.

— Olyan biztosak kilátásaim? kérdém kimondhatatlan büszkeség-érezetemben.

— Akár kezét adhatok reá. Szegény jó Klára, hogy örül majd, ha ezt az örömhirt megviszem neki. Ez volt boldogságának . . .

— Balanszé! üvöltötte a rendező.

— Ha nem vigyáz jobban, az orrára ütök a legyezőmmel . . . maga néha olyan szórakozott, akár egy özvegy majom!

— Bocsánat, imádozt . . .

— Nem hallgat, maga szajkó? Hanem azt megmondom ám, ha egyszer megnöstült, akkor nekem balon, vagy egyéb murikon ne esavarogjon!

— Ah, hiszen nem vagyok karaibi in-

dian, hogy a menyországból dőre észszel megfussak . . .

— Tur damé! sivitja a rendező.

— Jól van; vigyázzon, mit csinál? Hallja Dugonics, magával nem táncolok ma többet

— mondá az isteni Emma — és szemeiből édes, varázsteli pillantás villamsugara villant felém. Tudja, kicsit gondolkodnom kell, maga pedig egyre papol . . . mert hát fontos lépés, a miben segíteni akarok nektek . . .

— Selanglé! ordítja bele a négyes mestere.

Mivel tudtam, hogy velem többé az este nem táncol — otthagytam a mulatságot s haza ballagtam. Az égen ridegen, halvány fényükben olyan kevélyen csillogó égi testekhez bámultam fel, kimondhatlan boldogságomban pedig egy örömkönyűt morzsolván le Hamerli keztyűktől védett kezemmel, tulboldogan mentem egy jégrakásnak, melyen ezuttal hiba nélkül keresztül estem. Két lazzaroni ácsorgott az »Otthon« kávéház előtt, ezek majd szét-estek a nevetéstől.

— Fakutyák! — mordultam rájuk — mit röhögtek?

— Te Jóska, segítsük neki összekeresgélni a csontjait — mondá a nagyobbik, társához; azzal hógömböcöket csináltak s alaposan megdobáltak. Midőn hangosan tiltakozni kezdtem méltó haragomban, egyszerre két hógolyóbist is vágtak az orromhoz, hogy a

épületében levő 8. számú bolthelyiség bérletének *Horn Jánosról Schneider Jánosra* történendő átruházása tárgyában. 25. Tanácsi előterjesztés az *erdei nyári legeltetés I. csoportjának* bérbeadása tárgyában. 25. Tanácsi előterjesztés az *erdei nyári legeltetés II. csoportjának* bérbeadása tárgyában. 27. Tanácsi előterjesztés az *erdei nyári legeltetés III. csoportjának* bérbeadása tárgyában.

28. Tanácsi előterjesztés az *Angyal* féle malom bérbeadására nézve *Haberényi Pállal* kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. 29. Tanácsi előterjesztés *Tóth Géza* 186 kor. 72 fillér földbér tartozásának a kétes követelések közé leendő soroztatása tárgyában. 30. Tanácsi előterjesztés a *kórházi irodai alkalmazottaknak* megjutalmazásuk iránt előterjesztett kérelme tárgyában. 31. Az 1901. évi *legtöbb-adótfizető bizottsági tagok* jogerős névjegyzékének bemutatása. 32. Tanácsi előterjesztés a *rendőri egyenruha* szabályzat és kapcsolatos költségek megállapítása iránt. 33. A *közkórház* 1900. évi betegforgalmi kimutatása. 34. Tanácsi előterjesztés a *budai külváros apátplébános* magasabb illetményeinek megállapítása, illetőleg kiutalványozása iránt. 35. A *pécsi villamosági részvénytársaságnak* kérvénye a »részvénytársaság villamos közlekedési vállalatok számára« budapesti céggel szemben a villamos telep iránt fennálló szerződésnek átruházása iránt és ennek kapcsán a jogügyi bizottság és tanács előterjesztése.

36. Tanácsi előterjesztés *Sirisaka Andor* tanító nyugdíjaztatása iránt. 37. *Kondor Béla* igazgató tanár kérelme a nyilvánossági joggal felruházott magán polgári fiiskolájának városi segélyben leendő részesítése iránt. 38. Tanácsi előterjesztés nyugdíjaztatása iránt folyamodó *Vass György* tb. rendőrtizedes szolgálati képességének megvizsgálására bizottság kiküldése iránt. 39. Özv. *Szellmann Gyözőné* szül. Cink Róza tanítónő felebbezése a város tanácsának 35271/1900. szám a. hozott azon határozata ellen, melylyel a férje, néhai *Szellmann Gyöző*, volt városi igazgató tanító által a nyudijalapba teljesített befizetéseknek visszautalványozása iránti kérelmével elutasított. 40. *Klein Adolf* siklói-u. 23. sz. ház tulajdonosának felebbezése a terhére kivetett 47 kor. 08 fillér aszfaltjárda felszakítási és helyreállítási költség tárgyában. 41. Tanácsi előterjesztés a *Kaposvári és Kálvária-utcák* szabályozása alkalmából *Asztalos György* által benyújtott kártérítési kérvényre hozott tanácsi határozat ellen beadott felebbezés tárgyában. 42. Előterjesztés

szám is tele lett. Gyorsan távoztam, de még legalább öt percig agyuztak a cilinderemet, mely otthon a melegben olyan lett, mint a dunából kifogott macska.

Másnap délelőtt féltizenkettőkor Emmáék ajtaján a villamos gombot alig hogy megnyomtam, már az megnyílt és abban a pillanatban egy erős ütést éreztem fejemen. Midőn feleszemlétem, láttam, hogy Pistika meg Jenőke, Emma kis fivérei, mindegyike egy nagy disznóhólyaggal felfegyverkezve, ütöttek rám; alighanem zsványost játszottak. A folyosón vártam, míg valaki észrevesz, addig is leültem, mivel nagyon izgatott voltam.

— Jézus, Mária, szent József — kiáltá Ricsi tánti, egy negyvenéves, szeplős, csörgőcsontu deinő; — mit csinál Dugonics ur, az Isten szerelméért, hisz beleült a préselt pörbe?!

Mintha cápán ültem volna, úgy megijedtem; nossza felugrottam, ne neked szalonruha; úgy kértem kácsón a »Bádog huszár« sör-csarnok főpincérétől a rajtam levő fekete ruhát.

— Menjen be bátyámhoz, Dugonics ur. Részemről beleegyezem, maga imposztor; hanem bátyám is beleszól még.

Bementem hát Müller Ádám urhoz. Meg kell mondanom, hogy Müller Ádám ur nyuggalomba vonult kereskedő. Igaz ugyan, hogy kantinos volt harminc évig a huszárlaktanyában, de hát azért csak kereskedő volt; mert

a balokányi uszodához tartozó területen egy a város által használt utért bérlet által kért kártérítést elutasító tanácsi határozat ellen beadott felelkezés tárgyában. 43. Kovács Andrásné szül. Hegedűs Erzsébet szülésznői oklevelének kihirdetése.

44. Keresk. és iparkamarának átirata a borkereskedelem bajainak orvoslása tárgyában. 45. Temesvár sz. kir. város közönségének átirata, melylyel a tanonciskolák szorgalmidőnek az 1884. évi XVII. t. c. 83. §-ának módosítása által való megállapítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolását kéri. 46. Kolossvár szab. kir. város átirata az állami törvényhatósági községi és állami vasuti tisztviselők, altisztek és szolgák, továbbá az állami alkalmazásban levő tanárok, tanítók és kisedővőknek községi terheknek viselése alá leendő bevonása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolása tárgyában.

Népszámlálás Baranyában.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. február 22.

Lapunk tegnapi esti számában közöltük olvasóinkkal az eddig a vármegye három járásából beérkezett folyó ezerkilencszázegyedik évi népszámlálási adatait. Eme cikkünk folytatásaként közöljük ma Baranyavármegye baranyavári és hegyháti járásainak ez évi népszámlálási adatait a következőkben:

A baranyavári járás területén:

Albertfalva	913	Vasuti őrház	515
Alberti puszta	186	Bezedek	589
Mitvár puszta	66	Erdőföld	38
Nyerges puszta	32	Bolmány	
Baán	2331	Cigánytelep	
Velika p.	3	Prokop fok	
Mülferd p.	11	Gekovac	
Szöllőhegy	126	György udvar	
Baranyavár		Babingrob	
Tégláégető		Taboristye	
Bikaakol		Maiska	2013
Karasica		Csúca	1118
Szöllőhegy	1292	Dárda	
Bellye		Filoxera csárda	
Metze puszta		Bolgár kert	
Vasuti őrház		telep	
Kincstári löporraktár	1201	Vasuti állomás	
Benge		Velikopolye	
Breidaföld p.		Bezdán	
		Topolik	

még én is emlékszem, hogy a legénységnek árult pipát, suvikszot, zsinórt, bicskát, pálinkát, szalonát. Meggazdagodott s nyugalomba vonult. Különben művelt embernek híresztelték.

— Jó napot, Dugonics öcsém! Tudok mindent; maga ne beszéljen, csak arra feleljen, amit kérdezek. Érti?

— Nemes ember maga? Maga talán abból a családból származik, melynek egyik őse a belgrádi toronyból egy törökkel leugrott?

— Nem; az apám az leesett, de nem Belgrádon...

— Hanem?

— A gyűkési présháza padlásáról...

— A lajtorjáról?

— Nem! az ujbortól.

— Eh! Különben hagyjuk. Hát maga más möringot nem kap ám, mint ezer pengőt készpénzben, négy öl fát, egy zsák diót, egy zsák mákot, egy mázsa lisztet, egy zsák paszulyt, minden decemberben két kövér disznót. meg a Ricsit; akarom mondani a Ricsi nővéremmel... Lássá ez így van; apánk kétezer forintot hagyott, ... hé? hát hová szalad? Hallja, Dugonics! Bolond ez a széltozó?

Müller bácsi utamam dobta a csibukját száraztúl, de én csak száadtam kifelé. Lássák, ha az emberben esetleg nincsen egy csepp önfentartási ösztön, hát ilyenkor aztán vége, teljesen vége!

Ugles p.		Keskend	
Emlang p.		Keskendi puszta	147
Lanka p.		Kisdárda	
Matkova		Kis-Köszeg	
Urad. téglaház		Kengyia sziget	2428
Izr. temető		Kopács	
Schweizerei	2908	Huló sziget	
Daróc		Tiergarten	
Szegszárdi tanya		Petres	
Hullaház		Koha csárda	
Eblényfok		Nagy-Bojár	
Sarokerdő		Kis-Bogár	
Dunai puszta		Weinspitz p.	
Szivattyu telep		Lóporraktár	
Tökös pusza	1086	Szöllőhegy	1248
Eugenfalva	365	Lapáncsa	440
Hercegszöllős		Laskafalu	
Jesseföld		Hullaház	
Csányi tanya		Uj-Laskafalu	
Frigyesföld		Tégláégető	1463
Kiskovács tanya		Laskó	
Sebesér		Köriserdő	
Széleshát		Keskenyerdő	1765
Bodorfok		Lipova	995
Rampeltő'd	176	Lipovica	106
Hg. Szt.-Márton		puszta	311
O puszta		Lőcs	
Uj puszta		Vasuti őrház	1111
Vasuti őrház	303	M. Bóly	
Illocska		puszta	
Illoc-ka puszta		Idamajor	
Csaira		Márok	
Vasuti őrház	580	Dubrova.	
Ivándárda		Vasuti állomás	1430
Hatvan puszta		Monostor	
Kis lak		Vasuti állomás	
Géta		Erdészlak	
Buriglica		Szudarázs puszta	
Főherceglak p.		Szöllőhegy	1716
Tégláégető	1370	N. Márok	540
Kácsfalva		Sárok	519
Revica		Sepse	1072
Békás		Szt. István	922
Bodonya		Villány	
Illimán puszta		Vasuti állomás	
Staroselo		Vasuti őrház	
Briest puszta		Szöllőhegy	2405
Saharino puszta		Virágos	
Bród puszta		Szöllőhegy	
Batorevglok p.		Hullaház	
Mucina puszta		Vasuti őrház	346
Csemin puszta		Vörösmarth	
Jagodínak		Szöllőhegy	
Karas puszta	2269	Sepróshát	
Karancs		Kis Bokroshát	
Szöllőhegy		Nagy	
Rév puszta		Kozuk puszta	
Rév csárda		Sárkány sziget	
Tégláégető		Monyoros puszta	
Varga tanya	1666	Kalandos puszta	
Keő		Rákok réve	2397
Szöllőhegy	388		

A baranyavári járás, községei lakosságának száma összesen: 45928.

A hegyháti járás területén:

Abaliget	744	Kőtörő puszta	5
Bános	244	Alsó kövesdi erdő	24
Hetvehely	530	Bisztrice	267
Husztót	241	Felső-Mindszent	783
Karácodfa	110	Godisa	391
Kovacena	277	Vernyók puszta	38
Okorvölgy	144	Állomás	22
Orfű	289	Kán	379
Szent Katalin	388	Szatina	199
puszta	56	Szágy	422
Rákos	245	Tormás	605
Szakál	139	Bikal	1049
Tekeres	166	Köblény	499
Bakóca	904	Mocsolád	744
Alsó-Kövesd	56	Nagy-Hajmás	1159
Felső		Gödre	1117
puszta	32	Vidák puszt	100
puszta	34	Gyümölcsény	231
puszta	35	Gyümölcsény p.	37
Nagy Máté p.	6	Jenő	781
Kőtörő puszt	2	Radafa puszt	17
puszt			

Palé	189	Mánfa	686
Szt.-György	821	Árpád tető	11
Szt.-Márton p.	323	Téglaház	4
Szénás puszta	84	Kőlyuk és cifra malom	21
Csikós Töttős	1442	Vágott telep	59
Békató major	74	Pölöske	415
Matild major	43	Szopok	258
Kapos Szekcső	1478	Maróc	464
Szöllőhegy	296	Maróc puszt	58
Mágocs	3531	Mekényes	1221
Gőzmalom	13	Cifra csárda	18
Veréb malom	5	telep	57
Schuszter malom	6	Bettelmann p.	1263
Téglaház	13	Ráckozár	320
Rác Csárda	10	Szárász	301
Hordó alja	57	Tófü	294
Schuhmann m.	2	Egerszeg	419
Rózsamajor	12	Hörnyek	457
Heisz malom	6	Kis-Hajmás	33
Vas malom	3	Háromház telep	440
Kis puszt	52	Oroszló	815
Halász csárda	45	Sásd	6
Györgyi puszt	10	Arányos p.	473
Berekalja	38	Varga	274
Kislak	18	Vásznok	572
Nagy hegyi párt	2	Császa	525
Barátur	242	Kárász	1275
Bodolya	162	M.-Egereg	1699
Egyházber	333	Szászvár	114
Komlói vasuti őrh.	4	Bányatelep	8
Kis Hertelend	111	Bakbúz p.	306
Liget	618	Vékény	725
Ligeti puszt	32	Gerényes	51
Mesterhegyi cseledlak	13	Puszt Hab	1115
Lakinyai cigánytelep	9	Jágonak	58
M.-Hertelend	755	Nyerges puszt	94
Magyar Szék	639	Margit major	64
Német Szék	378	Meződ	88
Battyán	208	Meződi puszt	293
Budafa	416	Tarros	715
Jánosi	509	Vásáros Dombó	518
Jánosi puszt	84	Nagy Ágh	6
Komló	974	Almás puszt	835
Bányatelep	323	Szalatnak	651
Gadány telep	30	Tékes	558
Vasuti állomás	21	Vaszar	

Ezek szerint, a hegyháti járásban van összesen: 47642 lakos.

Hirek.

Pécs, 1901. február 22.

A halátlan Lizi.

Bécsből, a vidám császárvárosból egy regényes szerelmi történet híret jelentik. Hőse egy szegény leányból lett nagyvilági nő, kit röviden csak úgy lehetne nevezni, hogy: a halátlan Lizi. A halátlan Lizi egyike volt azoknak a hirtelenszöke leánykáknak, kiket az esti órákban tömegesen ontanak ki magukból a nagykürtőjű gyarak óriási kapui. Lizi a szépségével kivált valamennyi munkásnő közül.

Még a gyári hivatalnokok is szemet vetettek rá, sőt az egyik, N. Miksa komolyan bele is szeretett.

Ezt be is bizonyította. Vett lakást a leánynak, gondoskodott róla, sőt még tanítókat is járatott hozzá, kik megtanították a műveltség elemeire és különösen arra, hogyan kell elegáns társaságban viselkedni. Lizi kitűnően bevált tanítványának. Az egyszerű gyári leányból divatos urihölgy lett, mint a hogy a szürke hernyó színes pillargóvá vedlik. Egyre több és több ruhára volt szüksége. N. Miksa nem tudott a kérésének ellentálni és bármi drága ruhát kívánt a leány, megvette neki. Az pedig nem törődött vele, hogy honnan szerzi N. Miksa a sok pénzt. A pénz pedig sikkasztásból eredt. Egy nap aztán N. Miksát elfogták és börtönbe zárták. Lizi támasz nélkül maradt Bécsben és csakhamar eltűnt a császárvárosból.

Most a történet folytatásának színelhelyét Karlsbadba kell áttenni.

A parkokban, a forrásoknál és mindenütt, a hol az egészséget keresik és szépségeket találják, egyszer csak feltűnt egy rendkívül elegáns, junói természetű és szoborszép arcú nő.

Mint élő titok járt-kelt az emberek között. Senki sem tudta, honnan jött, hova megy. Gróf U. orosz követségi attasé valakozott végre a titok megoldására és addig kerülgette a szép hölgyet, míg megtudta, hogy Maxheim Eugeniának hívják és rendkívül művelt, szel lemes nő. Meg is ismerkedett vele és egy szép napon gróf U. és a szép Eugenia eltűnt a karlsbadi szemhatárról.

A szép Eugeniáról sokat beszéltek még Karlsbadban, de senki sem sejtette, hogy valaha gyári leány volt és Lizinek hívták. Már egy éve, hogy a karlsbadi eset megtörtént.

Most farsang alkonyán fényes bál gyűjtötte össze Bécs előkelő világát. Az elragadóan kivilágított előcsarnokban szolgák sűrűtekforogtak. A sok magánfogat közül az egyikből előbb egy öreg ur kászolódott ki és lesegítette a kocsiról a bennülő hölgyet.

Tavaszi illat áradt ki a kocsiból, majd selyemsuhogás hallatszott és könnyű szökéssel lenn termett a junói természetű, szoborszép arcú asszony. Abban a pillanatban a kíváncsi tömeg közül egy elzúllott fiatal ember lépett elő.

— Lizi! — kiáltott fel — Lizi! Nem ismeresz?

A történetet a jószívű romantikusok úgy folytatnák, hogy a szépséges bálkirálynő a nyakába borult a zúllott fiatal embernek és mondaná:

— Miksa te vagy? Hol jártál?

Nem így történt. Az előkelő öreg ur indignálódva fordult a szépséges asszonyhoz és kérdezte:

— Connaissez vous cet homme, Eugénie? (Ismeri azt az embert, Eugénia?)

És Eugénia ártatlan arccal felelte:

— Pas du tout. Donnez-moi votre bras, monsieur le comte. (Éppenséggel nem. Nyujtsa a karját gróf.)

Ez a haláltán Lizzi története.

Napirend 1901. február 23-án.

Naptár: szombat, febr. 23. — Róm.-kath.: Péter. — Prot.: Dömjén. — Görög-kel. (febr. 10.) Karalamp. — Zsidó: Adar 4. — Nap két 6 óra 36 perckor; nyugszik 5 óra 19 perckor. — Hold két reggel 8 óra 27 perckor; nyugszik éjjel 11 óra 15 perckor.

Időjárás: a központi meteorológiai intézet jelentése szerint: jelentékeny csapadék nélkül fagy várható.

Színház: »Szultán«; operett.

— (Művészvendégek Pécsen.)

Mourrey Gabriel, a híres francia író és műkritikus, a »Studio« című világlap szerkesztője és veje. Honti Nándor festőművész kíséretében ma a déli budapesti gyorsvonattal Pécsre érkeztek, a Zsolnay-gyár tanulmányozása végett. Az érkezőket — kik az »Aranyhajó« szállodában vannak elszállásolva — Zsolnay Miklós gyáros fogadta a pályaudvaron.

— (A városi állandó bíráló választmány) tegnap délután 3 órakor a városházán a polgármesteri helyiségben báró Fejérváry Imre főispán elnöklete alatt tartott ülésben vette tárgyalás alá a harmadik kerületben törvényhatósági bizottsági taggá megválasztott Baranyai Béla dr. kir. közjegyző megválasztása ellen beadott felebbezést. Az ülésen jelen voltak Littke József, Jobst László és Szuly János választmányi tagok és Tróber Aladár dr., városi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető. A választmány hosszabb vita után szótöbbséggel elutasította a beadott felebbezést. E határozat ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye.

— (Üresedés a város törvényhatósági bizottságánál.) Miután törvény szerint egy s ugyanazon egyén két köztörvényhatóság bizottságának tagja nem lehet, báró Fejérváry Imre főispán ma felhívta dr. Johann Béla vármegyei tiszti főorvost — ki a vármegyei köztörvényhatósági bizottságnak hivatalból tagja — hogy Pécs szab. kir. város köztörvényhatósági bizottságában viselt tagságáról mondjon le. Mint értesülünk, dr. Johann Béla lemondásával a virilisták egy helye is megüresedik, a mennyiben a vármegyei tiszti főorvos a legtöbb adófizetők jogán volt tagja a város köztörvényhatósági bizottságának.

— (Elhalt joghallgató.) A pécsi püspöki jogliceumnak gyásza van. Egyik hallgatójának halálát hirdeti a százados épület ormára kitűzött gyászlobogó. Muschl Lajos, első éves joghallgató hosszas szenvedés után ma éjjel tizenkét óra felé kiszünetelt. Szülei örömeiket s büszkeségüket, a joghallgatók rokonszenves társukat, a társadalom pedig egyik törekvő tagját veszítette el benne. A jobblétre szenderült joghallgató, a ki gimnáziumi tanulmányait Pécsen végezte s a ki a múlt év június hónapjában ugyancsak itt tette le jó sikerrel az érettségi vizsgálatot, már régebben betegeskedett s tán épen nemes ambíciójának, buzgó törekvésének lett ily korán áldozata. A helybeli jogliceum polgárai ma délután népes gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy elhunyt társuk temetésén, mely holnapután d. u. lesz, testületileg fognak részt venni s ravatalára kegyeletük jeleül koszorút fognak helyezni. A ma délután megtartott jogászygyűlés egyben azt is elhatározta, hogy társuk elhunytáról gyászjelentést bocsájtanak ki, nem különben, hogy a temetés alkalmából a jogászság gyászdalt fog énekelni a ravatal felett Cank Nep. János joghallgató vezetése alatt, kit erre a jogászság felkért.

— (A fegyelmi választmány ülése.) A város fegyelmi választmánya folyó hó huszonhatodikán (kedden) délután 3 órakor ülést tart a polgármester hivatalos helyiségében. Az ülés tárgya pár apróbb fegyelmi ügy elintézése lesz.

— (A Pécsi Polgári Kaszinó) tegnap délután félhat órakor saját helyiségében választmányi ülést tartott Szabon István igazgató elnöklete alatt, mely alkalommal tizenöt új tagot vettek fel, kikkel a polgári kaszinó tagjainak száma háromszáznolcra szaporodott. Ezen kívül néhány kisebb egyleti belügy tárgyalása után elhatározta a »Pécsi Polgári Kaszinó«, hogy az idén megünnepli március tizenötödikét s kétségtelen, hogy eme hazafias tényeért teljes elismerés illeti a polgári kaszinó vezetőségét.

— (A városi számtiszt állások.) Tudvalevőleg a három sikkasztó városi számtiszt állása mindezeideig helyettesítéssel volt betöltve. Legutóbb kiírták a pályázatot az állásokra azzal, hogy a februári rendes városi közgyűlésen választás útján fognak betöltetni. A hétfői közgyűlés tárgysorozatába azonban nem vették fel a választást s mint illetékes forrásból értesülünk, az állások nem is lesznek mostanában még betöltve.

— (Cigány-bálak.) Akik a farsang ideje alatt fáradhatatlanul húzták a talpalávalót a mulatnivágyó emderiségnek, most,

hogy a farsang elmúlt, egy éjszaka maguk is mulattak. Bálát rendeztek ők is és ezek a cigány-bálak a hagyományos jó szokás szerint vig kedvvel, nagysikerrel folytak le az éjszaka. As éjjel ugyanis három cigány-bál is volt. Az elsőt a Percel-utcai Koncsicska (volt Sillay) féle vendéglőben rendezték Korodi és Páhok bandái; a második a Szigeti országuti Cirják-féle vendéglőben volt; a harmadik pedig a Stern-féle vendéglőben ugyancsak a Szigetország-uton. Mind a három bál igen jól sikerült s cigányaink jó kedvvel mulattak kivilágos klviradtig.

— (Elnyomott kéménytűz.) Ma reggel hét óra tájban az irgalmasok rendházának egyik kéményén láng csapott ki. A tüzet rögtön észrevették és még idejében elnyomták, mielőtt a tűz teljes erővel kitört volna.

— (A vármegyei fegyelmi választmány) folyó február hó huszonötödikén, (hétfőn) délután három órakor ülést tart a vármegyházán, báró Fejérváry Imre főispán elnöklete alatt. Ez alkalommal Radványi József, berkesdi jegyző fegyelmi ügye kerül tárgyalás alá.

— (Somogyvármegye kegyelete.) Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága elhunyt királyné emlékezetének megörökítésére elhatározta, hogy Ő felsége a király és a királyné márványszobrai a vármegye termének díszére előkelő művészszel elkészíteti. Az alispán úgy felelt meg a th. bizottság megbízásának, hogy a mű elkészítésével Zala György ünnepelt magyar művészt bízta meg. A szobrok elkészültek s már a vármegye termében fel is vannak állítva. Mondhatni, hogy igazi művészi munka mindegyik, melyek a királyi párt a legutóbbi időbeli képmásuk szerint ábrázolják, hűséggel és művészi bravourral. Valószínű, hogy a szobrok leleplezése ünnepélyesen fog megtörténni egy — rendkívüli közgyűlésen, melynek programján egyéb nem is foglalhat helyt.

— (Névmagyarosítás.) Kiskoru Weiss Gábor és Weiss (Izidor) Ignác keszthelyi illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknevének »Fenyves«-re kért átváltoztatása, belügyminiszeri rendelettel megengedett.

— (A barosi sertéshizláló részvénytársaság) folyó hó huszonegyedikén, tegnap tartotta évi rendes közgyűlését Barcsan. A turonyi Biedermann Ottó elnöklete alatt álló részvénytársaság a múlt évben 8300 darab sertést hizlalt 35 ezer mázsa takarmányfogyasztással; az üzletév 22,294 kor. tiszta nyeresémennyel záródott, melyből részvényenkint nyolc korona osztalékot adnak ki. A társaság vagyona 418,402 koronát tesz ki.

— (Jóváhagyott alapszabályok.) A kereskedelmi m. kir. miniszter a baranyasellyei ipartestületi békeltető bizottság alapszabályait jóváhagyta.

— (Hivatalosolga keresztetik.) A szegzárdi kir. ügyészségnél egy harmadosztályu hivatalosolga állás van üresedésben. Pályázni négy hét alatt lehet a szegzárdi kir. ügyészséghez,

— (Farsangi utóhangok.) Csak tegnapelőtt léptünk bele a nagybőjtbe, nem csoda, ha még vannak egyesek, kik a farsangot megnyújtják. Tegnap este kevéssel éjjel

előtt *Böntös* Ádám támolygott hazafelé a Péter-utcán befejezván a farsangot, eltemetvén néhány üveg bort. Szük volt neki az utca s nekiesett egy kapufélfának. Véletlenül arra járt *Slenkó* János, a ki — felesége beteg lévén — a patikába igyekezett. Ez egy maliciózus megjegyzést tett a karambolra. Ekkor *Böntös* Ádám nekiesett *Slenkó* Jánosnak, kést is huzott elő, de nem használhatta, mert ellenfele kicsavarván kezéből, azt elhajította, őt magát pedig erős kezekkel tuszkolta be a torony alá, a hol a rendőrség pártfogása alá vette.

— (**Pálinka helyett spiritusz.**) Ma reggel *Konsteier* József, öt éves fiúcska egyedül maradt a szobában, hol szülei — szegény napszámosok — előzőleg reggelizvén, pálinkát ittak, de neki nem adtak. Mikor szülei kimentek, fölmaszott a fali szekrényhez s arról — ott állt a pálinka is — levett egy üveget s abból jót huzott. Spiritusz volt. A gyermek iszonyu fájdalmaiban kiabálni kezdett, mire a szülők és a szomszédok hamar összefutottak s orvost hívtak.

— (**Jelentés a vizről.**) A Tettyei forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A viztartók tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége folyó hó 22-én reggel 1942 köbméter.

— (**Meglopott hegyőr.**) *Kertész* János István, szilvás szőlősi hegyőr panaszt emelt a napokban a községi elöljáróságnál, hogy míg ő nappal a szőlők között rendes körutját végezte, azalatt gunyhójából valaki puskáját ellopta. A panasz folytán a községi

előjáróság megindította a nyomozást az ismeretlen puskatolvaj ellen.

— (**Távollevő hadkötelesek.**) Napról-napra közeledik már az idő, hogy az ezerkilencszázegyedik évi fősorozásokat megkezdjék, hogy legényeink odaálljanak a mérték alá. Miután azonban ősi szokás, hogy legényeink nem valami óriási lelkesedéssel hajtják meg vállaikat a borju előtt, bizony az idén is megesett, hogy néhány hadköteles, kik sors huzásra hívtak be, jobbnak láttak nem jelentkezni. Igaz, hogy nem sokat érnek ezzel a herce-hurcával, mert ma már ott tartunk, hogy hacsak ki nem megy ez árnyékvilágból a katonának való legény, bizony ráakadnak a hatóság emberei. A pécsi járás területén különben nem nagy ezeknek a katonasortól irtózó legényeknek a száma, mert — mint értesülünk — mindössze huszonöt legény vette fel az ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles nevet.

— (**Férfi asszonyruhában.**) Ez évi január tizedikén a városi közpórházban egy pár öreg cselédet vettek fel, mint beteget. A férfi lehetett vagy hatvanéves; a nő se sokkal fiatalabb. Valahonnan Veszprémmegyéből jöttek Baranyába s a nő, a kit *Csupka* Máriának hívtak, Hosszuhetényre való volt, mint anyakönyvi kivonata is igazolta. Itt Pécssett napszámból tengették életüket s mint egymásért élő szerelmes párhoz illik, egyszerre betegedtek meg s mentek a kórházba. Ott persze az embert a férfiak, az asszonyt a nők betegosztályába helyezték el, a hol az asszony

a napokban meghalt. Mikor azután a halottaskamrába szállítván, levetkőztették, az a meglepő körülmény világosodott ki, hogy az asszony tulajdonképen — férfi. Az esetet a rendőrségnek is tudomására hozták, a mely kihallgatta az öreg embert, a kit *Krupa* Józsefnek hívnak s a ki a legjobban elcsodalkozott, mikor megtudta, hogy az ő asszonya férfi. Előadta, hogy vagy négy éve éltek együtt s ez idő alatt az asszony hűséges társa volt és ő soha, de sohasem vette észre, hogy — férfi lett volna. A különös esetben a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot; de bizonyára nem csalás forog itt fenn, hanem egyike ama rendellenes tüneményeknek, melyeket a természet az embernél szeszélyesen produkál.

— (**A dunaföldvári kath. legényelet**) a farsang utólján társas vacsorát rendezett, melyre a színelőadáson közreműködött hölgyek és szülei és az egyesület pártoló és rendes tagjai voltak hivatalosak. Hölgyek közül ott voltak: Németh Terike, Hungár Erzsike, Ragó Margitka, Kudlik Milike, Pólon Etelka, Heizer Toncsika, Ragó Vilma, Kudlik Mariska, Volzrics Etelka, Bogár Etelka, Ujbányai Juliska, Bogdándi Ilonka, Heizer Mariska, Ujbányai Erzsike. Asszonyok: Bodor Istvánné, Bauk Karolyné, Bejci Imréné, Bernath Lajosné, Németh, Antalné, Hungár Sandorné, Ragó Ferencné, Kudlik Jánosné, Heizer Ignácné, Válics Karolyné, Kovács Ferencné.

— (**Csizmadialegény a kutban.**) *Pál* Mihály, szegárdi csizmadialegény a napokban éjjel nagyon bőven felöntött a garatra

— Anna, szólalt halkán, nézze, de úgy vigyázzon rá, mint a szemefényére, ezt a csomagot átadom magának, tegye el úgy, hogy meg ne találja senki. Nagy szükségünk lesz még erre.

Most belenyult a tárcájába és abból egy ötvenes bankjegyet vett ki.

— Ez pedig a magáé Anna. Tegye szépen el magának.

Anna vonakodott a pénzt elfogadni, de *Vladimir* a kezébe nyomta és visszament *Endré*hez. És aztán ittak tovább, *Vladimir* uagyokat kurjantva néha-néha. *Pali* bácsi meg huzta reggel négy óráig.

Endre fizetett, aztán egy odarendelt hintóba ülve elhajtottak. *Vladimir* elkísérte *Endrét* lakására, ő maga meg egy kávéházba hajtatott. Csak délután ért haza.

XIII.

Soer Angellika egy idő óta mind szomorubb lett. Naponként ott térdelt a hideg márványra, imát rebegve az égiekhez. Szomorúságát az elkeseredettség váltotta fel szívében és egy este, midőn szabadja volt és mindenki már aludt, leült és irt. Levelet az édes anyjához. Olyan furcsa gondolatai támadtak. Ugy érezte, mintha ez a nő nem is az ő édes anyja volna, mert erre egy ilyen nem képes, hogy őt elevenen eltemesse. Rémképek zavarták egymást szeméi előtt. De a levelet megírta. Amint a levelet a borítékba akarja tenni, hátulról befogja két kéz a szemét hirtelen. *Mária* felsikoltott. Azonban a következő percben ott állt előtte *soer Terézia*.

vendégem. Ezzel tudod el akarok mindent magamról háritani.

— Hát menjünk.

— Türelem barátom. Nehogy elfeledjem. Magamhoz veszek egy kis csomagot, mit át fogsz adni *Annának*. Ugy-e leszel olyan szives? kérde *Vladimir*.

— Ezt kérdezned sem kellett volna. Különböznél hozd és menjünk.

— Rögtön — és azzal kiment. Kevés idő múlva egy csomaggal tért vissza és elindultak.

— De mond csak *Vladimir*, remélem, nem fogsz ezen kérdésemért neheztelni, mi van ebben a csomagban? És miért éppen *Annának*?

Vladimir mosolygott.

— Hát tudod barátom, ebben van valami, mit most még elárulnom nem szabad.

— Tán titok?

— Erről mit sem tud még rajtam kívül senki. Most pedig kedves *Endrém* ígérd meg, hogy nem fogod kérdezni, mit tartalmaz e csomag. Hisz ugyis meg kell tudnod ezt. Ugy-e nem kérde?

— Ám legyen. De birom szavadat, szól *Endre*, midőn a *Soerberiné* vendéglőjének ajtajához értek.

— Hány óra? kérde *Endre*.

Vladimir megnézte zsebóráját.

— Pont nyolc. Különböznél harangoznak is.

— Tehát vacsorázunk? kérde az előbbi.

— Feltétlenül — és benyitottak a vendéglő ajtaján. Éppen *Mária* nagynénje volt a teremben egy asztalnál

s annyira becsipett, hogy a mint a lakodalomból haza tántorgott, beleesett az utcán levő kutba. Már jó ideig jajgatott a szegény legény a kut hideg vizében, midőn az arra menő lakodalmások meghallották jajgatását és nagynehezen még élve, kötél segítségével, kibuzták a veszedelmes helyzetből. A hideg fürdő után a gazdája meleg teát itatott vele és ágyba fektette, a mitől mély álomba merült. Másnap ébredt csak fel s a vele történtekről mitsem tudott.

— **(Elviszik az árvák pénzét.)**

Arról beszélnek most a beavatott körökben, hogy a kormány az összes vármegyei gyámpénztári alapokat bevonja és azokat az állampénztárnál fogja kezelteni. Az ország összes gyámpénztárai állampapírokat kapnak az eddig takarékpénztárba helyezett pénzeikért. Az állam 5 százalékot biztosít, míg most a pénzügyesek csupán 4 és fél százalékot adnak. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot legközelebb a kormány be fogja terjeszteni.

— **(Ujtás a honvédségi fogházaknál.)** A honvédség hét kerületi fogházánál legközelebb jelentős reform lép életbe. A fogházak élén eddig a legénységi állományhoz tartozó törzsfoglárók voltak, ezeket terhelte a foglyokért a felelősség, ezek kezelték a fogház tekintélyes összegre rugó összes kincstári pénzeit. A fogházak állománya azonban rendszerint meghaladja a békeállomány századok tétszámát s a szabályzatok világosan előírják, hogy kincstári pénzek csak tisztekre bizhatók. A zsoldfizetés átadásánál a szolgálati szabály-

zat értelmében tisztnek kell jelen lennie s a legénység pénzes leveleit, utalványait sem veheti át más, csak tiszt. Az is visszás, hogy a törzsfoglárók felügyelete és felelőssége alatt levő tiszt is őriztetik. A tervezett reform tehát, a melynek előmunkálatai már javában folynak, a hét kerületi fogház élére tiszteket állít és pedig minden fogház élére egy-egy századost. Ez a tiszt azonban a tervezet szerint csak a nyugállományból vétetnek, a honnan e fajta alkalmaztatásra állandóan fölös számmal jelentkeznek. A költség így alig jöhet számba, mivelhogy csak azt a differenciát fizeti a kincstár, ami az évi nyugdíj és az aktív szolgálat illetményei között van.

— **(Tolvaj cseléd.)** Bekker János kölesdi korcsmáros Reinhold Erzsébet nevű, tamásii illetőségű cselédleánya, a napokban minden felmondás nélkül elment. — Az ott maradt ládáját másnap egy kis leánynyal akarta elhozatni, de a gazda gyanuval élt és nem adta ki. Visszajött hát a cseléd: »hogy ő meggondolta a dolgát és még két hétig ott marad.« Annál inkább kezdett Bekker gyanakodni. Elhívatta a csendőrörsvezetőt, ki felszólította a leányt, hogy nyissa ki ládáját. De az vonakodott, azt mondván, »elvesztettem a kulcsot.« Erre lakatossal nyitatták fel. A rubája közt találtak több üveg rumot, több szál kalbászt hurkát, egy pár csizmát, szappant stbit. A rajta levő ruha zsebében pedig a koffer kulcsot találták meg. A lopott holmikot bugyorba kötötték és magának a lánynak kellett azt Gyöngre vinnie, a hova a csendőrök kísérete mellett ment.

— **(Véres korcsmai verekedés.)**

Ismét Tolnáról szól az ének, a hol tudvalevőleg igen gyakoriak a korcsmai verekedések, melyek már nem egyszer halállal végződtek. A legújabb verekedés Pavlidess Antal korcsmajában történt táncmultság alkalmával, midőn Klein Jánost és Zimmermann Ede legényeket úgy elverték, hogy lepedőben kellett őket hazavinni. A verekedő legények névszerint Poch Jakab, Farkas Ádám, Vass Ferenc, Schaller János, Schaller Ferenc, Bauer Ferenc, Plesch János, Fröhlich Lőrinc, Burkovic József, Föglein Antal, Ganczér Antal és Mácsek János nyolc széklet, 30 boros üveget és egy függő lámpát törtek össze.

— **(Betörő suhancok.)** Römer Herman öcsényi szatócs boltjából a napokban egyik este 8 és 9 óra között elvittek félzsák lisztet és a 32 koronát tartalmazó pénzesfiókot. A »tisztolt« zsvány urakat még aznap a decsi csendőrök elfogták Deák Imre és Héjas Pal nevű suhancok személyében.

— **(Egy község a tanítójáért.)** Város-Hídvég somogy megyei községben 42 évig volt tanító Knap József s a nép nagyon megszerette a derék, képzett, okos tanítót, a ki öregségére fiát, Knap Dénest vette magához segédtanítónak s ez tizenegyévig működött teljes megalégedésre az apja mellett. A község népe nagyon megszerette s most, hogy az öreg Knap nyugalomba vonult, mint már említettük, a fiát akarták megválasztani tanítónak. A veszprémi püspök azonban őt mellőzve, Norák Gyulát nevezte ki tanítóvá, de a köz-

ülve újságolvasásba merülve, észre sem vevé az ujonnan jötteket.

Vladimir és Endre egy mellékhelyiségben levő asztalnál helyet foglaltak maguknak.

— Jó estét Pepi néni, kiált ki Endre az olvasó nagynénéhez, ki hirtelen elveté az újságot és tekintete éppen Endrére esett. Vladimirt azonban nem vette észre.

— Van-e vacsora? kérdé Endre.

Velik Pepi elősorolja a különféle ételeket.

— Kérek hát a borjupörköltből. Két adagot burgonyával és egy liter vörösbort, vágott szavába Endre.

Nem tudta Pepi néni, mit akar Endre a két adag pörkölttel, még mindig nem véve észre Vladimirt.

— Anna! Két adag borjupörköltet — szól ki a konyhába.

A pincér meg már hozta a bort, mit Pepi néni kivett a kezéből és maga vitte az asztalra. Nagy volt azonban meglepetése, midőn Vladimirt is az asztal mellett látta ülni.

Vladimir szívélyesen köszöntötte, mit Pepi néni csak a fogán keresztül fogadott el. Nyomban tudatta nővérével, özvegy Soerberinével a vendégek ittlétét, ki sietett le a konyhába. Akkor már ott gőzölgött a pörkölt Vladimir és Endre előtt, kik jóízűen falatozva, közben nagyokat ittak. Már a harmadik liternél Endre dudoini kezdett. Miért nincs most itt az a Moré, mondogatta Vladimirnek. Alig hogy ezt kimondja Endre, belép a szobába az öreg Pali cigány, az első banda primása, hegedűjével kezében, hajlongva Vladimir, meg Endre előtt.

— No hát csak ide a bandával Pali bátyánk, az-

tán hadd szóljon a nóta, szólta Vladimir a cigányprimásnak. A következő percben tizenkét szál cigány állta körül Vladimirt, meg Endrét.

— Azt a nótát tudja már maga Pali bátyám, azt, hogy . . . a többit Vladimir már nem mondhatta ki, mert a primás rágyújtott a tekintetes urám nótájára: »Csak egy kis lány van a világon«.

Vladimir meg mély hangján kísérte a cigányt, Endre meg tercelt hozzá. Olyan kellemesen hatott a nóta a többi vendégre is. Anna is odaült a szoba küszöbére. Vladimir érzéssel dalolt. Közbe-közbe nagyokat ittak Endre meg Vladimir.

— No hanem most már elég volt a szomoruból Pali bátyám, most valami vigat, talp alá valót. Egyet törtült izzadt homlokán a cigányprimás, aztán tud' Isten, honnan szedte, de olyan ropogós csárdásra zendített rá a banda, csak no. A jókedve elérte tetőpontját. Annát, mikor az hátratekintett, Vladimir derékon ragadta, aztán ugyancsak járta vele. Tánc közben, a melyen aztán a vendégek igazán megbotránkoztak, Vladimir sugott valamit Annának és elereszté, ki eltűnt az udvaron. A cigány húzta csak tovább. Vladimir, meg Endre bizony már rózsaszinben látták a világot. Endre odament a primáshoz, rátapasztott a homlokára egy tizest.

— No most aztán az én nótámat Pali bátyám. Azt, hogy »Árva rózsza virágzik a hegy alján«.

Mig Endre ott busult a cigány hegedűje mellett, Vladimir észrevétlenül kiment a szobából, magával víve azt a kis csomagot. Az udvar egyik sötét sarkában megpillantotta Annát.

ség népe — mely hálával van eltelve öreg tanítója iránt — ebbe nem tudott belenyugodni, s Novák csak úgy tudta helyét elfoglalni, hogy karhatalmat használtak és tizenhat csendőrt küldtek a faluba. Most egy küldöttség ment fel a fővárosba az öreg tanító méltó fia érdekében s Ágoston József képviselő vezette Zsilinszky Mihály államtitkár elé. A küldöttség szónokája elmondta, hogy ők tanítójukhoz szíven lélekkel ragaszkodnak és kérte az államtitkárt, hogy segítsen a bajukon. Az államtitkár megígérte, hogy sürgősen segíteni fog.

— **(A becsapott szabóinas.)** *Benedek* István szabóinast egy siheder azzal a régi fogással csapta be Budapesten, hogy az utcáról egy levéllel egy házba küldte s addig a nála volt ruhákat őrzésre átvette. A siheder a ruhákkal természetesen megugrott. A rendőrség a csalót letartóztatta. *Schwarz* Lajosnak hívják, 18 esztendő, mohácsi kereskedőinas.

— **(Befagyott vízvezeték.)** Általános panasz az, hogy a vízvezeték majd minden házban befagyott, mindezen vízvezetékek felolvasztását *Tichy* Aladár vízvezeték-vállalkozó (Jókai-tér 11.) a legujabb mód és eszközzel minden falbontás nélkül a legolcsóbban vállalja el.

— **(Kedvező tudósítás turkevei levelezőnkötől.)** Levelezőnk utján ezen városból oly eseményről értesülünk, a melynek nyilvánosságra hozatala értékes tudósítást nyújt. Olvasóink közül ezért sokan köszönettel lesznek irántuk.

Nánássy Lajos ur Turkevén, a ki általános gyengeségben szenvedett és a dr. Williams Pink-labdacsai néven az egész világon nagyon jól ismert gyógyszert használta, a következő levélben közli az ezen kezelés által elért eredményeket.

„Már több hónap óta hasznos eredményre alkalmazom a Williams-féle Pink-labdacsokat és tulboldog vagyok általuk. Magas fokú vérszegénységet konstataáltam magamom azelőtt és ma rendkívül megerősödve érzem magamat. Gyógyulásom befejezettnek tekinthető és hogy azt végérvényesen biztosítsam, ezen kezelést még egy darabig folytatom.”

Általános gyengeség áll be, az étvágy megcsappan, általános lankadást észlelünk minden tagunkban, heves főtájásunk, derékfájásunk és oldalszurásunk van. Az álm teljesen hiányzik és az éjjeleket kinszenvedéssé változtatja. Ezek a vérszegénység jelenségei, a melyek a Pink-labdacsok által kétségbevonhatlan hathatósággal legyőzettek, a melyek a vérnek újbóli helyreállító és az idegek erősítő tulajdonságainál fogva még a vér elerőtlenedéséből keletkező betegségeket is meggyógyítják, mint sápkór, gyomor- és bélbajok, rheuma, valamint oly időelötti gyengeség úgy férfiaknál, mint nőknél, mely túlerőtőlésből vagy egyéb okból származik. A fiatalok fokozzák erejüket és az aggok újraélednek a Pink-labdacsok által.

Kaphatók minden gyógyszertárban, valamint a magyarországi főraktárban: Török József gyógyszertárában Budapest. Király-utca 12. sz., dobozonként 1 frt 75 krért vagy 6 doboz 9 frért.

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ JÖVŐ HETI MŰSORA.

Hétfő, febr. 25-én: *Lili*. Operette. (Leszállított helyárrakkal.)
Kedd, febr. 26-án: *Citerás*. Operette.
Szerda, febr. 27-én: *Kis mama*. Vigjáték.
Csütörtök, febr. 28-án: *A kis alamuszi*. Operette.
Péntek, márc. 1-én: *Viceadmirális*. Operette. (Itt először.)
Szombat, márc. 2-án: Ugyanaz.

Folyószám 144. Idénybérlet 144. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szombaton, február 23-án:

Szultán.

Verő György operettje.

Személyek:

Szelim szultán	Csurgai Adél
Bimbasi a rettenetes basa	Nádassy József
Bülbül, a kellemetes	Delli Lajos
Ali	Németh János
De Forrain Gaston	Kozma István
Roxelane	Kapossy Józsa
Adelgunda	Nagy Vilma
Délia	Szirmay Olga

Holnap, vasárnap, február 24-én:

Délután 3 órakor fél helyárrakkal.

Kis szökevény.

Operette.

Este félnyolc órakor a »Mecsek Egyesület« javára bérletszűnetben:

Szép Galathea.

Titanok.

Varázshegedű.

Hétfő: *Lili*.

Kedd: *Citerás*.

Szerda: *Kis mama*.

Csütörtök: *A kis alamuszi*.

Péntek: *Viceadmirális*.

Szombat: *Viceadmirális*.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei.

1901. február 22. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 769.4 mm. (Hőmérsék = -1.4 °C.
 » maximuma: -2.6 °C. }
 » minimuma: -9.7 °C. } tegnap.

Párányomás: 2.8 mm.

Relatív nedvesség: 68. %

Felhőzet: 0. —

Szélirány s erő: NW. 3.

Csapadék 24 órai: 0. mm. Harmatp. — 12.0 °C.

Derült, száraz, fagy, köd, mérs. szél v.

Dr. Czirer.

Művészet, irodalom.

○ **Domi, az amerikai majom.** Énekes bohózat rejlik e cím alatt, melynek főhőse a majom s ez a majom pedig tragikus véget ér. A bohózatban a főhős tragikumán kell keseregnyünk. Tegnap bizony nem igen nézte a publikum a szereplőket, Domi érdekelte. *Dunay* Árpád produkálta magát ebben a szerepben. Bámultuk könnyed ugrásait s lábfejének hajlékonyságát. Ezenkívül mozdulataiban, evésében kitűnően utánozza a majmot, úgy, hogy az illuziót tökéletesen felkelti. — Rendkívül fárasztó produktumait a közönség megtapsolta. Máskülönb pedig nagyon kevesen érdeklődtek *Dunay* mutatványai iránt. — A páholyok majdnem mind üresen maradtak, a földszinten is egész sorok állottak üresen, sőt még a karzatok is eléggé gyér közönség gyűlt egybe. Egyedül a diák állóhely teit meg. (C.)

○ **Miss Marry Halton Pécssett.** Miss *Marry Halton*, a hírneves angol énekesnő folyó évi március hó tizenötödikén és tizenhatodikán lép fel Pécssett a nemzeti színházban, mindkét napon a »Gésák« *Mimóza* szerepében. A színügyi albizottság ma délután öt órakor tartott ülésében, megengedte a színház vezetőjének, hogy a két napon, ötven százalékkal felemelje a színházi helyárrakat, egyszersmind

azonban felhívta, hogy március tizenötödikének hazafias jellegére tekintettel, e nap délutánján, esetleg a helybeli jogász ifjak közreműködésével — mersékelt helyárrak mellett hazafias előadást rendezzen.

Törvénykezés.

§ **Veszélyes fenyegetés.** *Egedy* Sándor baranyamegyei nagybérlő — mint annak idején megirtuk — a belvárosi takarékpénztárnak 2400 koronával tartozott és a bank zár alá vette birtokát. *Egedy* a zár alól feloldani óhajtott a birtokot, de ezt *Ernyey* Gyulánál, a takarékpénztár igazgatójánál nem tudta keresztülvinni. Ezért levelet irt az igazgatónak és őt lelövással fenyegette. A birtokost e levele miatt, melynek tartalmát *Egedy* *Ernyey* előtt szóval is megismételte, zsarolás miatt vád alá helyezték. A budapesti törvényszék a tegnapi megtartott főtárgyalás befejeztével, *Egedy*t nem a zsarolás vétsége, hanem a közcsend elleni kihágás miatt ítélte el három napi fogházra, de a vizsgálati fogság által ezt a büntetést kitöltöttnek nyilvánította. Elítélték továbbá 20 korona pénzbüntetésre is. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, az elítélt azonban felebezett.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 22-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház *Perczel* Dezső elnöke alatt folytatja a kultusztárca vitáját.

Rakovszky Istvan a keresztény kultúra mívelését követeli a kozmopolita irányzattal szemben. Kéri a miniszter jóakarátát a kongrua iránt. A katolikus autonómiát a kath. alapok fölötti rendelkezés nélkül s kegyuri jogositványok nélkül nem tudja elképzelni. *Wlassics* az autonómiai kongresszusból csak komédiát csinál, pedig ha nem lesz meg a kath. autonómia, akkor a protestánsok is felthetik autonómiájukat. A költségvetést nem fogadja el.

Wlassics miniszter kijelenti, hogy a keresztény kultúra nem magyar, hanem kozmopolita, mert az egész világon el van terjedve. Nem érti tehát a néppártiak érvelését, akik keresztény kultúrát sürgetnek a kozmopolitizmussal szemben. A mívelődés nálunk is keresztény alapokon nyugszik. A kongruát lehetőleg rendezni fogja, az autonómia nézve pedig kijelenti, hogy *Rakovszky* a régi alapokon indul s ezzel újból veszélyezteti annak létesülését. A katolikus autonómia csak úgy fog sikerülni, ha lehetőség feltételek között maradnak azok, kik annak létesítésére hivatva vannak.

TÁVIRATOK.

— **Elhunyt csillagkeresztes hölgy.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Mezőszegedi *Szegedy* Györgyné született *Gerliczy* Mária baróné, csillagkeresztes palotahölgy ma 42 éves korában Bécsben meghalt. Holttestét a vas megyei Acsád községben levő családi sírboltban fogják eltemetni.

— **Tűz a Ludoviceumban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A

Ludovika akadémiában az elmúlt éjjel a törzstiszti tanfolyam helyisége kigyuladt és erős lánggal égett, ami nagy reuületet okozott a környéken. A kivonult tűzoltóság azonban nem sokára elnyomta a tüzet.

— **Munkás-betegsegélyző-pénztárak reformja.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti tavrata.) A munkásbetegsegélyző pénztárak reformja tárgyában a kereskedelmi miniszterumban megtartott szakértekezlet ma befejezte tanácskozását, melyet *Hegedüs* miniszter hosszabb beszédben berekesztett, megköszönve a megjelentek faradozását.

— **A Reichsrath ülése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti tavrata.) A Reichsrath mai ülésén a cseh nyelvű interpellációk ügyét tárgyalják. Délután két óráig újabb botrány nem történt.

— **Angol győzelem.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti tavrata.) Fokvárosi sürgöny szerint Hartebeesfonteinál az angolok a boerokat kivertek hadállásukból és nagy veszteséget okoztak nekik.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENCZ
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

A legolcsóbb,
legjobb
férfi és gyermekruha
beszerzési forrás!

Klein Sándor-nál
Pécsett, Széchenyi-tér 7.

1 tavaszi férfi-öltöny
8 frt.

1 tavaszi férfi loden-öltöny
11 frt.

1 divatos felöltő (überzieher)
11 frt.
1 havelock (Loden)
7 frt 50 kr.

1 gyermek-öltöny
2 frt 75 kr.

Legdusabb választék minden
nemű és minden minőségű
ruhákban.

1262. sz.

Tlkv. 1901.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Vidákovics Mari végrehajthatónak, Kamanci József végrehajtást szenvedő elleni 120 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróság területén levő Keszű község határában fekvő a keszűi 44. sz. betétben felvett I. 1—4 sorsz. ingatlanra a végrh. törvény 156. §. alkalmazásával egészben 784 kor. ugyanott II. 1—2. alatt felvett ingatlanok Kamanci Józsefet illető felére 288 kor. becsárban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901.

1571. sz.

Ki. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Baranyavármegye baranyavári járásához tartozó Baranyavár, Ivándárda és Benge községek szövetkezetéből álló **baranyavári körjegyzőségbe évi 1000 korona törzsfizetés és 120 korona lakbérilletményvel** újonnan rendszeresített

segédjegyzői állásnak

választás után való betöltésére ezzel pályázatot nyitok és a választás határidejéül **f. é. március hó 21. napjának d. e. 10¹/₂ óráját**, helyéül pedig Baranyaváron a körjegyzői hivatalos helyiséget kitűzöm.

Ehhez képest felhívom pályázni kívánókat, hogy képesítettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal egyébként szabályszerűen fölszerelt ez irányú kérvényüket **f. é. március hó 18-ig** bezárólag hozzám annyival inkább nyujtsák be, mert a netán később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Kelt Dárdán, 1901. február hó 20 án.

Stenge Ferencz s. k.
főszolgabíró.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy a helybeli

„Nemzeti Casino”

földszinti éttermét

a mai napon saját kezelésembe átvettem és

e hó 23-án (szombaton)

ünnepélyesen megnyitom.

Fő törekvésem oda irányul, hogy a mélyen tisztelt közönséget mindenkor friss sörrel, jó magyar boraimmal, valamint jó magyar konyhával és pontos kiszolgálással minden tekintetben kielégítem, hogy ezáltal úgy a helybeli, mint a t. vidéki közönség elismerését kiérdemljem.

Együttal az érdeklődők szives tudomására adom, hogy úgy az étteremben, mint a házon kívül **ebéd** és **vacsorára havi megrendelést**, úgy **lakozalmi** és **egyéb ünnepélyes étkezések** rendezését elvállalom megegyezés szerinti ár mellett.

Szombaton és vasárnap cigányzene.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem s maradok teljes tisztelettel

Bock Lajos,
vendéglős.